EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 21.4.2009
KOM(2009) 183 galutinis

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

iš dalies keičiantis Tarybos sprendimą 2007/250/EB, leidžiantį Jungtinei Karalystei taikyti specialią priemonę, nukrypstančią nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

(pateikta Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos[1] (toliau – PVM direktyva) 395 straipsnį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei taikyti specialias priemones, nukrypstant nuo šios direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta pridėtinės vertės mokesčio (PVM) surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui.

Raštu, kurį Komisijos generalinis sekretoriatas užregistravo 2008 m. liepos 28 d., Jungtinė Karalystė paprašė leisti toliau taikyti nukrypstančią priemonę, kurią pirmiau buvo leista taikyti 2007 m. balandžio 16 d. Tarybos sprendimu 2007/250/EB[2].

Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2009 m. kovo 17 d. Komisija raštu informavo kitas valstybes nares apie Jungtinės Karalystės prašymą. 2009 m. kovo 20 d. raštu Komisija pranešė Jungtinei Karalystei, kad turi visą būtiną informaciją prašymui apsvarstyti toliau nurodyta tvarka.

Remiantis Tarybos sprendimu 2007/250/EB, Jungtinei Karalystei buvo leista iki 2009 m. balandžio 30 d. tam tikriems tiekiamiems mobiliesiems telefonams ir integrinių grandynų prietaisams taikyti atvirkštinio apmokestinimo procedūrą, kai apmokestinamoji vertė yra lygi arba didesnė už 5 000 GBP. Šiomis aplinkybėmis prievolė sumokėti PVM už tiekiamas prekes tenka apmokestinamajam asmeniui, kuriam tiekiamos prekės. Dėl šios priežasties prekių tiekėjas pirkėjui neapskaičiuodavo PVM, jeigu pirkėjas atitiko apmokestinamojo asmens, įregistruoto PVM mokėtoju, kriterijus. Jeigu toks pirkėjas turėdavo teisę atskaityti visą PVM, nedelsdamas jį deklaruodavo ir atskaitydavo tiek PVM, kiek priklausė atskaityti už prekes, todėl iždui PVM būdavo nemokamas. Dėl šios priežasties visą PVM sumą iždui faktiškai sumokėdavo mažmenininkas, tiekiantis prekes neapmokestinamiesiems pirkėjams. Ši tvarka neatitiko bendrosios PVM mokėjimo dalimis sistemos, pagal kurią kiekvienas apmokestinamasis grandinės dalyvis, turintis teisę atskaityti mokestį, iždui sumoka bendros PVM sumos dalį, atitinkančią iš pirkėjo gautos PVM sumos ir jo tiekėjui sumokėtos PVM sumos skirtumą.

Šios leidžiančios nukrypti nuostatos Jungtinė Karalystė paprašė siekdama kovoti su mokestiniu tiekėjų sukčiavimu, kurie įprasta tvarka apskaičiuodavo PVM ir pradingdavo už jį neatsiskaitę, tačiau palikę pirkėjui PVM atskaitos tikslais galiojančią sąskaitą faktūrą. Tokiu būdu buvo naudojamasi dingusio prekiautojo Bendrijoje schema, kuria išvežimo valstybės narės PVM sistemoje piktnaudžiaujama neapmokestinamu prekių tiekimu apmokestinamiesiems pirkėjams kitoje valstybėje narėje, ir netgi karuselinio sukčiavimu, pagal kurį prekės keletą kartų pervežamos iš vienos valstybės narės į kitą.

---

[1] OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

[2] OL L 109, 2007 4 26, p. 42.

Būtent dėl šių aplinkybių, įrodžius Jungtinėje Karalystėje kilusios problemos ypatingą svarbą, buvo leista taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą dėl atvirkštinio apmokestinimo procedūros kai kuriems produktams, dažniausiai esantiems sukčiavimo objektu, nustačius 5 000 GBP ribinę sumą, siekiant panaikinti galimybę potencialiems dingusiems prekiautojams sukčiauti, kai PVM nėra apskaičiuojamas.

Tačiau su papildoma reikalavimų laikymosi našta susijusi leidžianti nukrypti nuostata, kuria siekiama užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui, turėjo atitikti keletą sąlygų ir buvo suteikta tik trumpam laikotarpiui, nes, vadovaujantis Tarybos sprendimo 2007/250/EB aštuntąja konstatuojamąja dalimi, nebuvo galima garantuoti, kad priemonės tikslai bus pasiekti.

Iškilo klausimų, ar dėl galimo priemonės poveikio nebus pradėta sukčiauti, tiekiant kitus produktus arba mažmeninės prekybos grandyse. Šiuo požiūriu Jungtinė Karalystė Tarybos sprendimu buvo įpareigota nustatyti tinkamas kontrolės ir ataskaitų teikimo prievoles, kad būtų gauta reikiama informacija, o Komisijai būtų pranešama apie priimtas konkrečias priemones ir stebėseną bei bendrą vertinimą. Taip pat buvo abejojama, , ar dėl galimo priemonės poveikio nebus pradėta sukčiauti kitose valstybėse narėse, taip darant įtaką PVM sistemos veikimui vidaus rinkoje. Šią įtaką reikėjo tinkamai įvertinti.

Be to, šiomis aplinkybėmis Jungtinė Karalystė buvo įpareigota iki 2009 m. kovo 31 d. Komisijai pateikti susijusių priemonių taikymo bendro vertinimo ataskaitą, visų pirma apie priemonės veiksmingumą, ir visus turimus įrodymus apie pradėtus slėpti mokesčius, tiekiant kitus produktus arba verčiantis mažmenine prekyba.

Tačiau tuo metu, kai buvo paprašyta leisti ir toliau taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą, Jungtinė Karalystė nesugebėjo pateikti reikiamos informacijos ir pagrįsti prašymo, o svarbiausia ji negalėjo nurodyti, kiek, taikant leidžiančią nukrypti nuostatą, sumažėjo dingusių prekiautojų sukčiavimas arba karuselinis sukčiavimas, prekiaujant produktais, kuriems taikoma minima nuostata. Iš tiesų, pastebėta, kad minėto sukčiavimo atvejų gerokai sumažėjo dar iki atvirkštinio apmokestinimo procedūros nustatymo. Taip pat vis dar išsamiai neįvertintas galimas sukčiavimo atvejų pasireiškimas mažmeninės prekybos sferoje arba kitose valstybėse narėse, nors ir buvo patvirtinta, kad galutinis Jungtinės Karalystės ataskaitos pateikimo terminas – 2009 m. kovo 31 d. Komisijos nuomone, su ataskaita turėtų galėti susipažinti visos kitos valstybės narės.

Jungtinė Karalystė tvirtino, kad, nepaisant teorinių argumentų, kurie jau pateikti Komisijos komunikate dėl galimų PVM sistemos keitimo priemonių siekiant kovoti su sukčiavimu[3], reikia dar daugiau laiko, kad būtų galima geriau įvertinti priemonę ir jos veiksmingumą kovojant su dingusio prekiautojo Bendrijoje sukčiavimu ir karuseliniu sukčiavimu. Jungtinė Karalystė nenurodė, kokie galėtų būti vertinimo kriterijai, kuriais būtų galima pagrįsti minėtą teiginį. Tačiau reikėtų pažymėti, kad pradiniame pasiūlyme dėl ankstesnės leidžiančios nukrypti nuostatos[4] Komisija siūlė, kad galiojimo pabaigos data būtų 2009 m. gruodžio 31 d., bet Taryba, siekdama sutrumpinti leidžiančios nukrypti nuostatos taikymo laikotarpį dėl galimo neigiamo

[3] COM(2008) 109 galutinis, 2008 2 22.
[4] COM(2006) 555 galutinis, 2006 9 28.

poveikio, galiausiai vieningai susitarė, kad galiojimo pabaigos data būtų 2009 m. balandžio 30 d.

Siekdama suteikti Jungtinei Karalystei paskutinę galimybę geriau pagrįsti prašymą leisti ilgesnį laiką taikyti dabartinę leidžiančią nukrypti nuostatą, Komisija ketino pakartoti pradinį pasiūlymą ir taip pasiūlyti priemonės galiojimą pratęsti iki 2009 m. gruodžio 31 d. Tačiau 2009 m. kovo 10 d. Ekonomikos ir finansų taryba galiausiai pasiekė politinį susitarimą dabartinę leidžiančią nukrypti nuostatą leisti taikyti netgi ilgiau nei iki šių metų pabaigos, t. y. dar dvejus metus – iki 2011 m. balandžio 30 d.

Šio taikymo pratęsimo negalima vertinti kaip pagrindo ateityje dar kartą pratęsti priemonės galiojimą, kuri tokiu atveju taptų beveik nuolatinė. Tačiau Komisija norėtų išnagrinėti, ar, remiantis teisės akto pasiūlymu dėl PVM direktyvos pakeitimo, bet kuriai suinteresuotajai valstybei narei, taip pat ir Jungtinei Karalystei, būtų leista įgyvendinti bandomąjį projektą, pagal kurį būtų taikoma panašiu tikslu atvirkštinio apmokestinimo procedūra. Atsižvelgiant į tai, kad priemonės poveikis nepatvirtintas ir į tai, kad ja nukrypstama nuo vieno iš svarbiausių PVM sistemos principų – mokėjimo dalimis, specialaus teisės akto minėtam bandomajam projektui parengimas atrodo esanti vienintelė priemonė vidutinės trukmės laikotarpiu, atitinkanti Komisijos komunikate dėl galimų PVM sistemos keitimo priemonių siekiant kovoti su sukčiavimu[5] nurodytus principus. Pagal minėtą bandomąjį projektą, iš anksto nustačius vertinimo kriterijus, būtų galima parengti vis dar trūkstamą atvirkštinio apmokestinimo procedūros sektorinio taikymo naudingumo ir proporcingumo vertinimą. Nežiūrint į tai, kažin, ar iki 2009 m. pabaigos dėl būsimųjų Europos Parlamento rinkimų būtų galima priimti šį pasiūlymą Taryboje, o tai reikštų, kad Jungtinės Karalystės taikomos priemonės požiūriu galėtų atsirasti teisinė spraga. Dėl šių išties išskirtinių papildomų faktinių aplinkybių terminą galima pagrįstai pratęsti iki 2011 m. balandžio 30 d., nebent pirmiau minėtas direktyvos pakeitimo pasiūlymas būtų priimtas pirmiau.

2. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

Konsultacijų ar nepriklausomo tyrimo neprireikė.

Tarybos sprendimo 2007/250/EB galiojimo laikotarpio pratęsimo tikslas – kovoti su sukčiavimu PVM ir jo slėpimu, o tai gali turėti teigiamo poveikio PVM pajamoms Jungtinėje Karalystėje. Tačiau ankstesniu leidžiančios nukrypti nuostatos taikymo laikotarpiu Jungtinė Karalystė nesugebėjo akivaizdžiai įrodyti, kad sukčiavimas buvo įveiktas arba sumažėjo, taikant leidžiančią nukrypti nuostatą. Trumpalaikis galiojimo laikotarpio pratęsimas turėtų suteikti galimybę tinkamai pagrįsti prašymą pratęsti taikymo laikotarpį.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Sprendimu iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 2007/250/EB, kuriuo Jungtinei Karalystei leidžiama taikyti specialią priemonę, nukrypstant nuo PVM direktyvos

[5] COM(2008) 109 galutinis, 2008 2 22.

193 straipsnio nuostatų dėl atvirkštinio apmokestinimo procedūros taikymo vidaus rinkoje tiekiamiems mobiliesiems telefonams ir integrinių grandynų prietaisams.

Šis pasiūlymas grindžiamas PVM direktyvos 395 straipsniu.

Šis sprendimas susijęs su valstybei narei jos pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra privalomas.

Atsižvelgiant į griežtą laiko apribojimą, ši speciali priemonė proporcinga siekiamam tikslui.

Remiantis PVM direktyvos 395 straipsniu, nukrypti nuo įprastinių PVM taisyklių galima tik Komisijos pasiūlymu vieningai leidus Tarybai. Tarybos sprendimas yra vienintelė tinkama priemonė, kadangi jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi neigiamo poveikio Bendrijos biudžetui.

5. PAPILDOMA INFORMACIJA

Pasiūlymu iš dalies keičiama laikino galiojimo sąlyga, numatyta Tarybos sprendime 2007/250/EB.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

iš dalies keičiantis Tarybos sprendimą 2007/250/EB, leidžiantį Jungtinei Karalystei taikyti specialią priemonę, nukrypstančią nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos[6], ypač į jos 395 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą[7],

kadangi:

(1) Raštu, kurį Komisijos generalinis sekretoriatas užregistravo 2008 m. liepos 28 d., Jungtinė Karalystė paprašė leisti toliau taikyti specialią priemonę, kurią pirmiau buvo leista taikyti 2007 m. balandžio 16 d. Tarybos sprendimu 2007/250/EB[8], nukrypstant nuo Tarybos direktyvos 2006/112/EB 193 straipsnio nuostatų dėl asmens, kuriam tenka prievolė sumokėti pridėtinės vertės mokestį (PVM) mokesčių institucijoms.

(2) Vadovaudamasi Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalimi, 2009 m. kovo 17 d. Komisija raštu informavo kitas valstybes nares apie Jungtinės Karalystės prašymą. 2009 m. kovo 20 d. Komisija raštu pranešė Jungtinei Karalystei, kad turi, Komisijos nuomone, visą prašymui įvertinti būtiną informaciją.

(3) Asmuo, kuriam tenka prievolė sumokėti pridėtinės vertės mokestį, pagal Direktyvos 2006/112/EB 193 straipsnį yra prekes tiekiantis apmokestinamasis asmuo. Tačiau priėmus dabartinę nukrypstančią priemonę, Jungtinei Karalystei buvo suteikta teisė tam tikromis sąlygomis taikyti atvirkštinio apmokestinimo procedūrą, pagal kurią PVM mokėjimo prievolė buvo perkelta apmokestinamajam asmeniui, kuriam tiekiami tam tikri mobilieji telefonai ir integrinių grandynų prietaisai, su sąlyga, kad tiekiamų priekių apmokestinamoji vertė yra lygi arba didesnė už 5 000 GBP.

(4) Leidžiančia nukrypti priemone siekiama kovoti su tam tikrų piktybinių formų mokesčių slėpimu, visų pirma su karuselinio sukčiavimo atvejais, kuriais prekės buvo

---

6 OL L 347, 2006 12 11, p. 1.
7 OL C , , p. .
8 OL L 109, 2007 4 26, p. 42.

ne kartą tiekiamos mokesčio administratoriui nesumokėjus PVM, tačiau pirkėjui palikus PVM atskaitos tikslais galiojančią sąskaitą faktūrą. Minėtų formų mokesčių slėpimo būtų galima išvengti taikant atvirkštinio apmokestinimo procedūrą, kai pirkėjas tiekėjui PVM faktiškai nesumoka.

(5) Leidžiančią nukrypti nuostatą buvo leista taikyti tik trumpam, nes tuo metu, kai ji buvo pasiūlyta, buvo neįmanoma garantuoti, kad tikslai bus pasiekti ir kad nebus padaryta neigiamo poveikio. Šiuo aspektu Jungtinė Karalystė vis dar nenustatė, ar dabartinė priemonė padėjo imtis veiksmingos šių formų mokesčių slėpimo prevencijos. Jungtinei Karalystei taip pat sunku laikytis prievolės atlikti bendro priemonės taikymo vertinimą, visų pirma įvertinant, ar nepradėta slėpti mokesčių tiekiant kitus produktus arba verčiantis mažmenine prekyba, ir jos poveikį vidaus rinkos veikimui.

(6) Komisija supranta, kad Jungtinė Karalystė vis dar negali pateikti reikiamos informacijos ir kad reikia šiek tiek daugiau laiko, per kurį ji galėtų pagrįsti savo prašymą leisti ilgesnį laiką taikyti pirminę leidžiančią nukrypti nuostatą.

(7) Pradiniame Tarybos sprendimo 2007/250/EB pasiūlyme[9], Komisija siūlė, kad galiojimo pabaigos data būtų 2009 m. gruodžio 31 d., tačiau Taryba ją pakeitė 2009 m. balandžio 30 d., todėl Komisija pritartų, kad priemonė būtų taikoma iki minėtos datos. Tačiau 2009 m. kovo 10 d. Ekonomikos ir finansų taryba susitarė, kad Jungtinei Karalystei skirtos leidžiančios nukrypti nuostatos taikymas būtų pratęstas dvejiems metams.

(8) Atsižvelgiant į akivaizdų sukčiavimo PVM problemos rimtumą, remiantis informacija, pateikta Jungtinės Karalystės su pirminiu prašymu, priemonė liks proporcinga, jeigu galiojimo laikotarpis bus pratęstas ribotai ir šis pratęsimas nebus pagrindu įvesti bendrą atvirkštinio apmokestinimo procedūrą arba pradėti nuolat taikyti šią leidžiančią nukrypti nuostatą.

(9) Priėmus Komisijos komunikatą dėl galimų PVM sistemos keitimo priemonių siekiant kovoti su sukčiavimu[10] ir atsižvelgiant į tai, kad iš esmės jas būtų galima papildyti panašia priemone, pateikus Komisijos pasiūlymą iš dalies pakeisti Direktyvą 2006/112/EB, siekiant patvirtinti bandomąjį projektą, kuriame galėtų dalyvauti visos valstybės narės, šis sprendimas turėtų netekti galios, jeigu minėta priemonė įsigaliotų prieš numatytą minėtos leidžiančios nukrypti nuostatos galiojimo pabaigos datą.

(10) Leidžianti nukrypti nuostata neturi neigiamo poveikio Bendrijos nuosaviems ištekliams, kuriuos sudaro surenkamas PVM,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Tarybos sprendimo 2007/250/EB 4 straipsnis pakeičiamas taip:

---

[9] COM(2006) 555 galutinis, 2006 9 28.
[10] COM(2008) 109 galutinis, 2008 2 22.

Šis sprendimas netenka galios 2011 m. balandžio 30 d. arba tą dieną, kurią įsigalioja Direktyvos 2006/112/EB pakeitimas, kuriuo atitinkama priemonė gali būti įgyvendinama kaip bandomasis projektas.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas